

FUNDACJA „AKADEMIA ANTYKORUPCYJNA”

mgr Krzysztof Śnieżko

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

e-mail: krzysztof.sniezko/at/protonmail.com

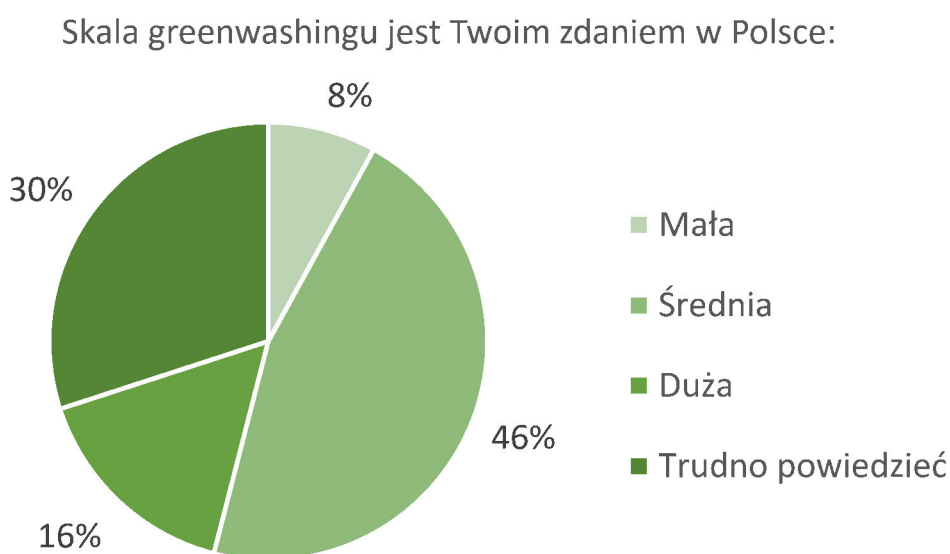
ORCID: 0000-0003-2692-4351

SKALA I TRENDY GREENWASHINGU W ŚWIADOMOŚCI STUDENTÓW WYBRANYCH UCZELNI

Zjawisko greenwashingu jest coraz powszechniej obecne w społeczeństwie. Aktualnie zwiększa się świadomość ekologiczna społeczeństwa, ale również odpowiedzialności obywateli za swoje działania. Jest to widoczne w szczególności w młodszej części Polaków, gdyż ich aktualne zachowania będą miały wpływ na ich dalsze dorosłe życie. Skala zjawiska greenwashingu będzie rosła, gdyż producenci chcą wykorzystać nastroje ekologiczne obywateli do zwiększania swoich zysków. Przeprowadzone badania pokazują, że trzy czwarte ankietowanych uważa greenwashing za istotny problem.

Słowa kluczowe: greenwashing, trend, świadomość społeczna

W dniach 18-24.05.2020 roku wśród 208 studentów ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uczelni Łazarskiego w Warszawie w celu zbadania znajomości zjawiska greenwashingu w społeczności akademickiej przeprowadzono ankietę techniką CAWI. Dobór próby badawczej był celowy. Dodatkowymi kryteriami analizy były: płeć, reprezentowana dyscyplina naukowa (ekonomia i finanse oraz inne) oraz miejsce zatrudnienia, jeśli występuje (sektor prywatny lub publiczny oraz wielkość jednostki zatrudniającej: mikro – do 9 osób, mała – 10-49 osób, średnia – 50-249 osób, duża – powyżej 250 osób).

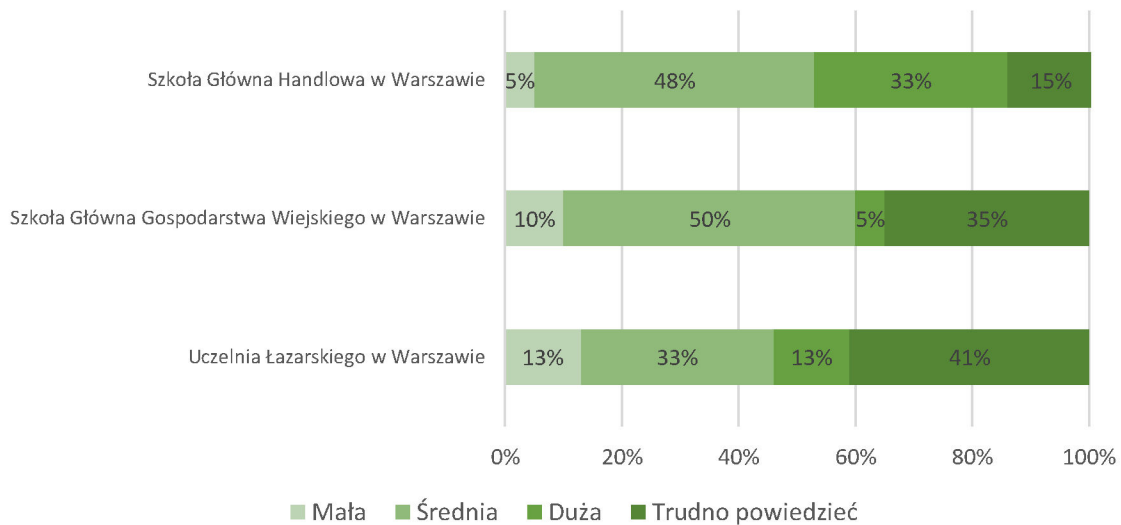

Rysunek 1. Postrzeganie skali greenwashingu w Polsce – ogółem

Źródło: Opracowanie własne

Biorąc pod uwagę odpowiedzi w zakresie skali stosowania greenwashingu w Polsce prawie połowa ankietowanych uważa jej poziom za średni. Dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn. Zdecydowanie większą skalę widzą przedstawiciele ekonomii i finansów, co związane jest z większym powiązaniem tej dyscypliny z analizowaną tematyką. Sektor nie był czynnikiem determinującym zróżnicowanie odpowiedzi, ale zdecydowana większość ankietowanych reprezentująca małe jednostki miała opinię co do średniej skali zjawiska w Polsce. W pozostałych przedziałach wielkości jednostek zatrudniających wyniki były zbliżone do średniej.

Skala greenwashingu jest Twoim zdaniem w Polsce:

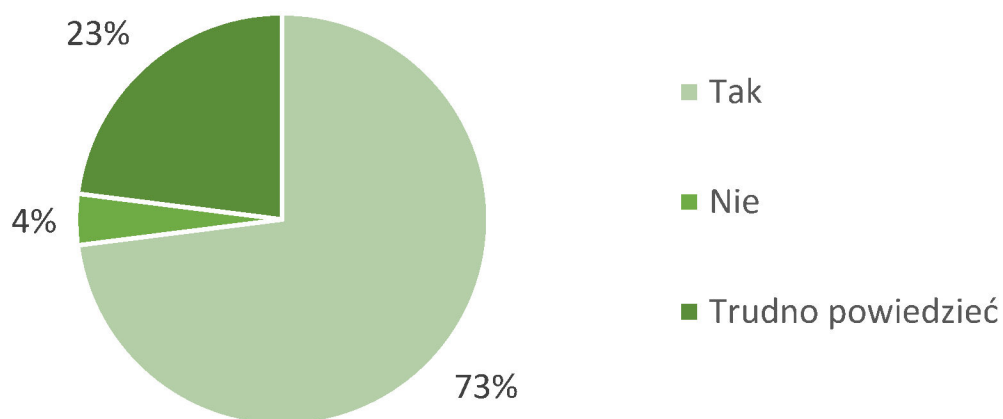

Rysunek 2. Postrzeganie skali greenwashingu w Polsce – podział według uczelni

Źródło: Opracowanie własne

Co drugi ankietowany student Szkoły Głównej Handlowej i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego widzi średnią skalę stosowania greenwashingu w Polsce. Na Uczelni Łazarskiego zwraca uwagę duży procent odpowiedzi, w których ankietowani nie byli w stanie określić skali zjawiska w Polsce. Jedna trzecia studentów Szkoły Głównej Handlowej uznaje skalę stosowania greenwashingu w Polsce jako dużą.

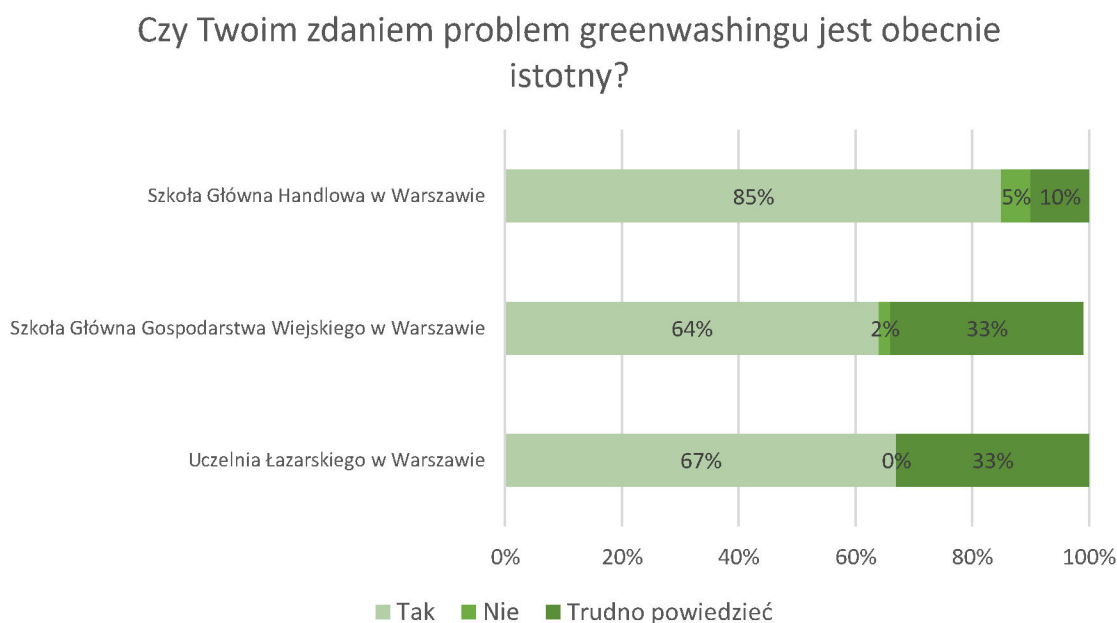
Czy Twoim zdaniem problem greenwashingu jest obecnie istotny?

Rysunek 3. Postrzeganie istotności problemu greenwashingu – ogółem

Źródło: Opracowanie własne

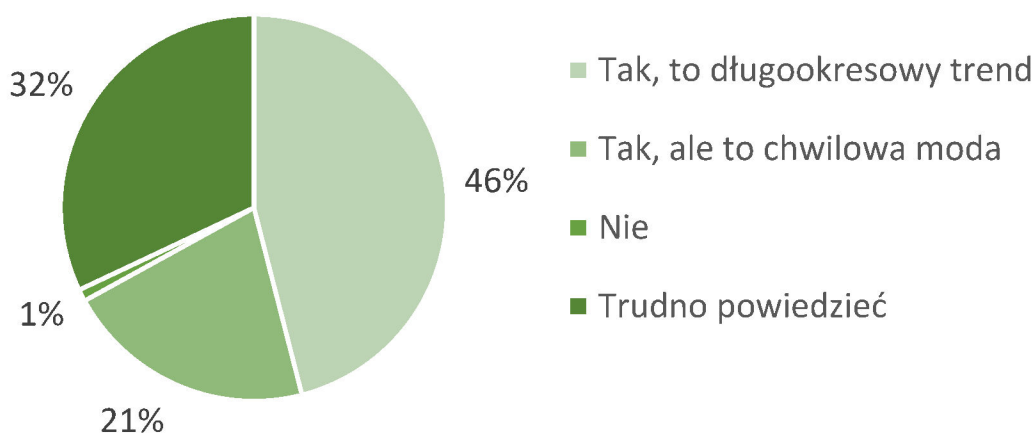
Prawie trzy czwarte badanych potwierdziło istotność problemu greenwashingu, w czym szczególnie przeważały kobiety. Tylko kilkuprocentowa grupa ankietowanych nie dostrzegała powagi tego zjawiska. Tutaj również w udzielaniu twierdzących odpowiedzi dominowała dyscyplina ekonomia i finanse. Wagę problemu dostrzegali częściej ankietowani sektora publicznego, ale wielkość instytucji, którą reprezentowali nie miała istotnego znaczenia. Należy jednak zauważyć, iż prawie jedna czwarta ankietowanych nie miała własnego zdania w omawianej kwestii, co należy rozpatrywać jako istotny problem społeczny.

Rysunek 4. Postrzeganie istotności problemu greenwashingu – podział według uczelni
Źródło: Opracowanie własne

Studenci Szkoły Głównej Handlowej w zdecydowanej większości widzieli w greenwashingu istotny problem społeczny. Odpowiedzi udzielane przez studentów dwóch pozostałych uczelni były na podobnym poziomie. Należy zauważyć, iż jedna trzecia odpowiedzi udzielanych przez ankietowanych ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz Uczelni Łazarskiego nie była w stanie jednoznacznie ustosunkować się do tego pytania.

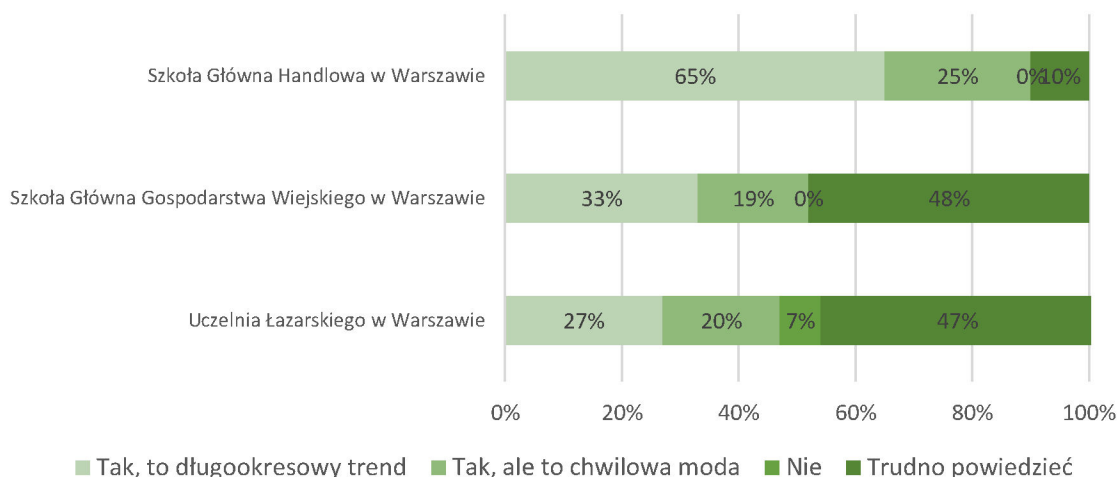
Czy Twoim zdaniem greenwashing będzie zyskiwał na popularności?

Rysunek 5. Tendencje w rozwoju greenwashingu – ogółem
Źródło: Opracowanie własne

Prawie połowa ankietowanych, niezależnie od płci, uważała, iż będzie rosła popularność greenwashingu. Tego zdania w większości byli studenci reprezentujący dyscyplinę ekonomia i finanse. Dominującą grupą w udzielaniu pozytywnych odpowiedzi byli niezatrudnieni lub też zatrudnieni w sektorze prywatnym, ale wielkość przedsiębiorstwa nie miała istotnego znaczenia.

Czy Twoim zdaniem greenwashing będzie zyskiwał na popularności?

Rysunek 6. Tendencje w rozwoju greenwashingu – podział według uczelni
Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowana większość studentów Szkoły Głównej Handlowej widziała w greenwashingu długofalowy trend, w odróżnieniu od dwóch pozostałych uczelni,

gdzie tego zdania była tylko jedna trzecia ankietowanych. Jednak należy zauważyć, iż prawie połowa ankietowanych studentów obu uczelni nie była w stanie określić trendu zmian, co może być związane z mniejszą znajomością omawianego zjawiska na tych uczelniach.

Podsumowując stwierdzić należy, że skala zjawiska greenwashingu będzie rosła. Należy mieć nadzieję na równoczesny wzrost świadomości społecznej w tym zakresie. Pozwoli to zachować balans pomiędzy zachowaniami klientów i producentów towarów. Ważną kwestią jest przestrzeganie zasad etycznych, tak aby nie wykorzystywać braku świadomości negatywnych skutków greenwashingu przez pewną nieświadomą część społeczeństwa. Ważne aby relacje przedsiębiorca-klient były uczciwe i przejrzyste. Prawie połowa ankietowanych uważa, że skala występowania greenwashingu w Polsce jest na średnim poziomie, ale w przyszłości będzie on zyskiwał na popularności.